

Practici europene de comercializare a obiectelor de proprietate intelectuală pentru universitățile și centrele de cercetare din Moldova

Cum pot fi valorificate și comercializate obiectele de proprietate intelectuală (OPI) create în cadrul universităților și a centrelor de cercetare din Republica Moldova, care sunt provocările la nivel național și ce soluții oferă cadrul european? Acestea, dar și alte aspecte ale managementului și comercializării OPI în instituțiile superioare de învățământ și centrele de cercetare au fost puse în discuție la un seminar internațional, organizat pe 12 octombrie a.c., de AGEPI și Proiectul UE „Suport pentru asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală” în Republica Moldova (SARDPI).

Prezentă la deschiderea evenimentului, Directorul general al AGEPI, Lilia Bolocan, a subliniat importanța pregătirii specialiștilor în domeniul PI, transferul de cunoștințe și tehnologie pentru dezvoltarea economiei. “Seminarul actual vine în ajutorul universităților și instituțiilor de cercetare cu informații valoroase din partea specialiștilor din țară și a experților de peste hotare cu privire la protecția, managementul și comercializarea rezultatelor muncii intelectuale. Obiectivul protecției drepturilor de proprietate intelectuală pentru universități trebuie să fie orientat spre încurajarea transferului de cunoștințe, aplicarea economică a rezultatelor activității de cercetare în beneficiul publicului”, a afirmat Lilia Bolocan.

Maximilian Foedinger, liderul de echipă al Proiectului UE SARDPI a afirmat că inovația și tehnologia schimbă viața omenirii. Pentru a nu fi depășiți de noi evoluții, a îmbunătăți competitivitatea companiilor, a crea o creștere economică pe termen lung și noi locuri de muncă, fiecare țară trebuie să investească în cercetare, inovare și formare profesională. În acest sens, expertul a prezentat mecanismele de suport a rezultatelor cercetării și a comercializării obiectelor de proprietate intelectuală în UE, aplicate în Austria și Germania.

Astfel, sistemul austriac de suport pentru afacerile cu OPI are trei niveluri. Începe de la Camera de Comerț Austriacă, care oferă asistență de bază pentru fondatori, Centrul de Tehnologie, care susține companiile mici și mijlocii inovative și centre de suport pentru fundațiile academice. De asemenea, companiile austriece beneficiază de un șir de instrumente de suport din partea statului pentru finanțarea proiectelor inovative, precum granturi, credite, garanții, stimulente fiscale. În ceea ce privește, practicile Germaniei, Maximilian Foedinger a menționat că această țară investește foarte mult în cercetare și inovare, dezvoltă noi instrumente de finanțare a inovației. Una din principalele politici ale sale este Strategia High-Tech, cu o viziune extinsă privind inovarea, care include nu numai inovația tehnologică, ci și inovația socială. Pentru susținerea IMM-urilor inovatoare, se acordă un grant până la 100.000 Euro.

La rândul său, Ion Tighineanu, Prim-vicepreședinte al Academiei de Științe a Moldovei a menționat că valorificarea rezultatelor cercetării științifice devine tot mai importantă deoarece constituie o sursă de dezvoltare pentru diferite sectoare economice și sociale și asigură resursele pentru reluarea ciclului de cercetare la un nivel superior prin veniturile care îi revin din cooperarea cu industria sau cu societatea.

Expertul-cheie în cadrul Proiectului UE SARDPI, Yuriy Kapitsa, s-a referit la Codul bunelor practici, aplicat de universitățile și organizațiile publice de cercetare din UE în gestionarea proprietății intelectuale și transferul de cunoștințe. Potrivit expertului, documentul a fost aprobat de Comisia Europeană în anul 2008 și are menirea de a îmbunătăți gestionarea proprietății intelectuale, transferul de cunoștințe și tehnologii. Yuriy Kapitsa a menționat că universitățile și organizațiile de cercetare ar trebui să adopte documente interne despre politica de proprietate intelectuală și transferul de cunoștințe, cu reguli pentru angajați și studenți cu privire la dezvăluirea inovațiilor, drepturilor asupra rezultatelor cercetării și crearea de portofolii cu OPI, condițiile de transmitere a drepturilor de proprietate intelectuală ș.a.

Profesorul universitar, Iurie Badîr a vorbit despre managementul proprietății intelectuale în cadrul

instituțiilor universitare și de cercetare, referindu-se la inițiativele și constrângerile în ceea ce privește valorificarea PI. Potrivit acestuia, promovarea PI, va fi mai eficientă dacă AGEPI va elabora un regulament tip pentru întreprinderi/instituții privind gestionarea PI, managementul inovării va fi inclus în documentele naționale de politici de bază, va fi creat institutul de PI, va fi încorporat în programele de învățământ universitare a disciplinelor ce țin de managementul PI și al inovării, vor fi organizate campanii promoționale, seminare, conferințe etc.

Evenimentul a reunit circa 70 de reprezentanți ai instituțiilor academice din țară și experți internaționali.

Menționăm că Proiectul de asistență tehnică „Suport pentru asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală” în Republica Moldova este finanțat de Uniunea Europeană, fiind implementat de către un Consorțiu format din companiile Archidata Srl (Italia), European Profiles S.A. (Grecia) și Business and Strategies in Europe S.A. (Belgia). Proiectul are o durată de doi ani și se încheie în noiembrie 2018.

[1]

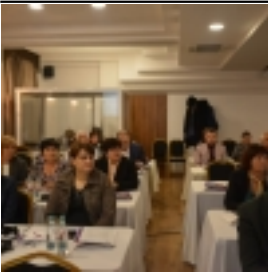
[2]

[3]

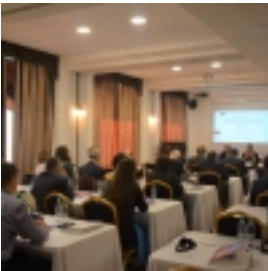
[4]

[5]

[6]

[7]

[8]

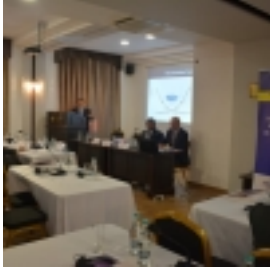
[9]

[10]

[11]

[12]

[13]

[14]

URL sursă: <https://www.agepi.gov.md/ro/content/practici-europene-de-comercializare-obiectelor-de-proprietate-intelectual%C4%83-pentru>